

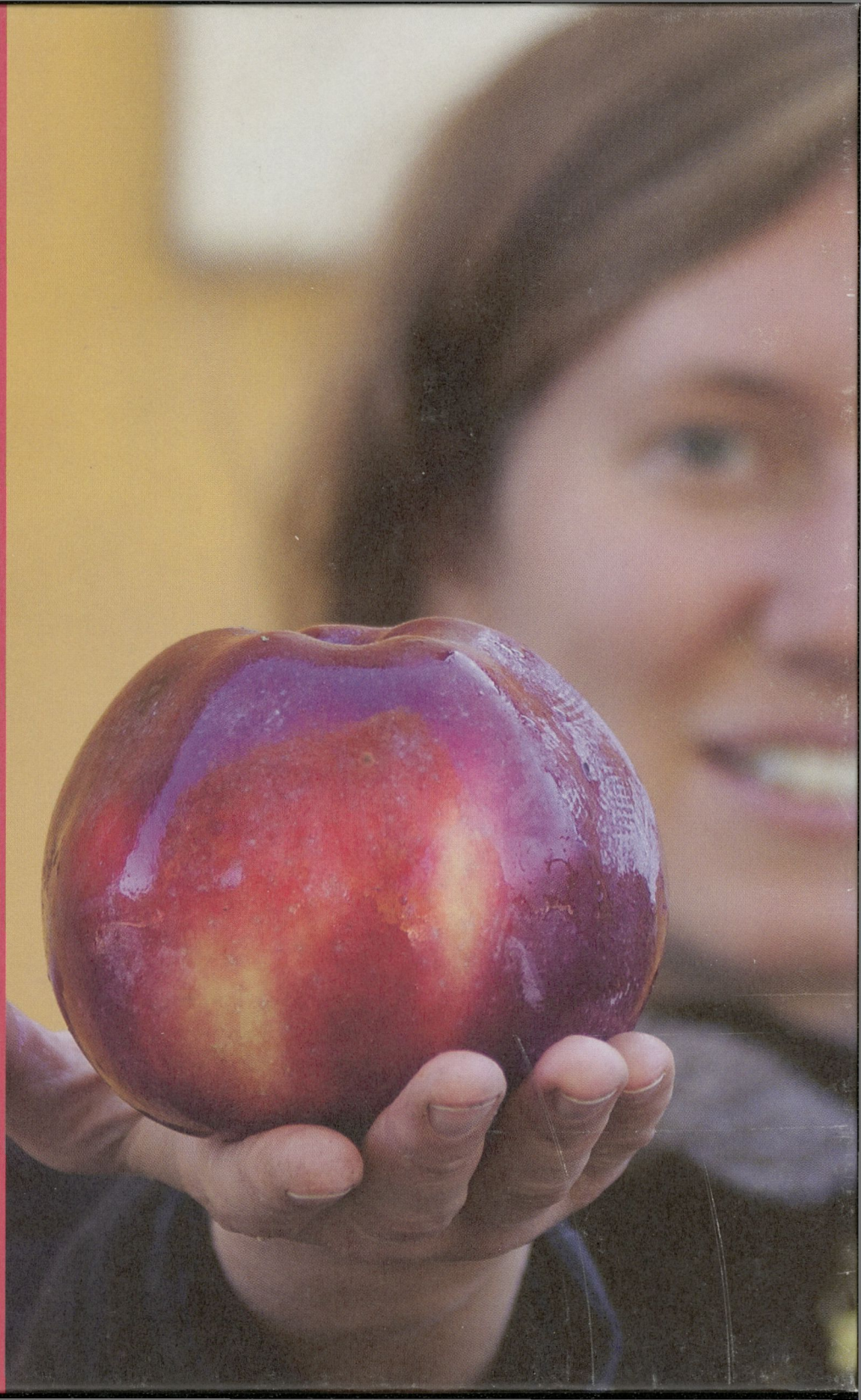
VÅR VARDAG - DITT MUSEUM FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

Red. Anders Carlsson

Nordiska museets och Skansens årsbok

FATABUREN – Nordiska museets och Skansens årsbok – är en skatt av kulturhistoriska artiklar som har publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har i dag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvireras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Samfundet Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

NORDISKA MUSEET

SKANSEN

Fataburen 2017

Nordiska museets förlag

Box 27820

115 93 Stockholm

www.nordiskamuseet.se/förlag

www.nordiskamuseet.se/fataburen

www.fataburen.se

© Nordiska museet och respektive författare 2017

Redaktör Anders Carlsson

Medredaktör Ewa Kron

Bildredaktör Marie Tornehave

Bildbehandling Karolina Kristensson och Peter Segemark

Omslag och grafisk form Lena Eklund, Kolofon

Översättning Alan Crozier

Omslagets framsida Klara Holmqvist, sektionschef för trädgården vid Nordiska museets avdelning Julita gård, skriver i denna bok om humle, pelargoner, pioner och frukt. Foto: Peter Segemark, © Nordiska museet.

Pärmarnas insidor De nya tapeterna i Tottieska huset på Skansen är tillverkade av företaget Handtryckta Tapeter Långholmen AB. Mönstren är kopior av original av Johan Norman (1744–1808) som finns representerad i Nordiska museets samlingar. Foto: Handtryckta Tapeter Långholmen AB.

Tryck och repro Italgraf Media AB, Stockholm 2017

ISSN 0348 971 X

ISBN 978 91 7108 598 6

An architectural rendering of the Baltic Sea Science Center. The building is a two-story structure with a dark, vertically-slatted wooden upper level and a ground floor with large glass windows. A concrete base supports the ground floor. The building is set against a backdrop of green trees and a blue sky with clouds. Red silhouettes of people are placed throughout the scene to provide a sense of scale: some are on a balcony of the upper level, others are inside the ground floor looking out, and a group is walking in the foreground on a paved area. The text "Baltic Sea Science Center" is overlaid in white serif font on the wooden facade.

Baltic Sea Science Center

Skansens djurpark har alltid varit viktig för Skansens besökare. Men med tiden har förutsättningarna för den zoologiska verksamheten förändrats. För hundra år sedan hade vi betydligt fler arter än i dag. Nu finns i gengäld tydliga krav på djurskydd samtidigt som en djurpark enligt lag ska arbeta med artbevarande, forskning och utbildning.

Skansen hade länge svårt att hänga med. Pengarna räckte ofta inte till för underhåll och utveckling och än mindre till en helomställning till en modern djurpark. Med en ny Skansenchef 2005 kom en ökad insikt om att djurparken behövde rustas upp om djuren skulle kunna finnas kvar i framtiden. Nödvändiga renoveringar och nybyggnationer har sedan dess genomförts vid Lill-Skansen och flera av anläggningarna.

Parallellt har vi fört en diskussion om den gamla sjölejonanläggningen vid nedre Solli-den som dömdes ut redan på 1980-talet. För några år sedan inleddes en dialog med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) om samverkan. Där Skansen var i behov av ökad akademisk kompetens sökte SLU en möjlighet att sprida information. Ganska snart började vi prata om Östersjön. Skansen kunde inte ensamt bygga en ny anläggning – men kanske tillsammans med en annan organisation?

Situationen är knappast unik. Många har varit med om att den goda idén finns medan finanserna saknas. I det här fallet är fortsättningen något av en framgångssaga.

I november 2012 presenterade vi vår idé för stiftelsen Baltic Sea 2020. Gensvaret var försiktigt positivt och vi fick också en rekommendation om att involvera Östersjöcentrum på Stockholms universitet. En arbetsgrupp tog fram ett förslag tillsammans med en arkitekt och efter en ny presentation beslutade stiftelsen våren 2014 att stödja projektet. Hösten 2015 började detaljarbetet kring utställningarna. En anonym donator gav ytterligare bidrag när behovet uppstod.

I det nya *Baltic Sea Science Center*, klart 2018, kommer Skansens gäster att mötas av flera större och mindre akvarier och en modern utställning om Östersjön. Vi vill att de ska fascineras av en unik miljö, lockas att veta mer och häpna över utmaningarna. Samtidigt vill vi visa att hoppet om havets återhämtning lever ifall vi bara väljer rätt väg.

Med den nya anläggningen tar Skansen ett stort kliv framåt som djurpark. Men vi ska då inte glömma de andra förändringarna under det senaste decenniet. De flesta djuranläggningarna är renoverade, den pedagogiska verksamheten har utökats markant, Skansen är mer involverat i olika bevarandeprojekt än någonsin. En lång museihistoria fortsätter när våra gäster nu får möta en brännande miljöfråga och vi lägger ytterligare perspektiv på förhållandet mellan människa, djur och natur.

TOMAS FRISK är chef för Zoologiska avdelningen på Skansen.